

DASAM bestyrelsens skriftlige årsberetning 2007-2008

Selskabet har, april 2008, i alt 161 medlemmer. I perioden har seks meldt sig ud, en er død og ti har meldt sig ind i selskabet.

DASAM's bestyrelse har i denne periode bestået af Jens Peter Bonde (formand), Sven Viskum (næstformand), Vivi Schlünssen (sekretær), Thora Brendstrup (kasserer), Anette Kærgaard, Nanna Eller og Ann Kryger. Formand for YAM, Jesper Rasmussen, og i dennes fravær, YAM-bestyrelsesmedlem Tine Rubak, har deltaget i bestyrelsen som observatører. Formændene for de fleste af de stående DASAM-udvalg har deltaget i bestyrelsesmøderne i forbindelse med drøftelse af udvalgenes anliggender. Der har været afholdt fem bestyrelsesmøder, og bestyrelsen har korresponderet livligt mellem møderne. Pia Pors har været honorarlønnet formandssekretær i perioden.

Arbejdsmedicin på regionsplan

Selskabets visionsdokument om arbejdsmedicinens fremtidige, regionale funktion og organisering (Den arbejdsmedicinske funktion på regionsplan) fremsendtes august 2006 til Sundhedsstyrelsen og sundhedsforvaltningerne i de daværende amter. Visionen er en sygehusforankret, arbejdsmedicinsk funktion, som samordnes og koordineres på regionalt niveau og med geografisk spredning, bestemt af lokale forhold. Sundhedsstyrelsen meldte tilbage, at arbejdsmedicinen ville komme på dagsordenen i løbet af foråret 2008, og netop nu har Sundhedsstyrelsen anmodet DASAM om at udpege selskabs- og regionale repræsentanter til et udvalg, som skal beskæftige sig med det arbejdsmedicinske speciale. Det er naturligvis Selskabets forventning at dette arbejde vil komme til at foregå med udgangspunkt i Selskabets notat.

I mellemtiden er strukturreformen trådt i kraft 01.01.07, og bestyrelsen indhentede først på efteråret 2007 oplysninger om status for den regionale udvikling af arbejdsmedicinen. Der tegner sig et noget broget billede. Et intensiveret samarbejde mellem de arbejdsmedicinske afdelinger regionalt er på dagsordenen alle steder, og den enlige klinik i Region Nord indgår i stigende omfang i et samarbejde med de arbejdsmedicinske afdelinger i Region Midt. Alt i alt tegner der sig en øget integration i overensstemmelse med hvad Selskabet finder hensigtsmæssigt, men forandringerne foregår med forskellig hastighed. Det giver på den anden side mulighed for at Selskabet i forbindelse med udvalgsarbejde i Sundhedsstyrelsens regi kan få mulighed for at medvirke til en mere ensartet udvikling af den arbejdsmedicinske funktion landet over.

Ekspertfunktioner

I DASAM's notat om den arbejdsmedicinske funktion på regionsplan omtales behovet for højt specialiseret og forbedret udredning af visse arbejdsbetingede sygdomme som eksempelvis arbejdsbetingede luftvejslidelser og hudsygdomme. Foranlediget af at der fra politisk hold i Region Midt (tidligere amtsborgmester Johannes Flensted-Jensen) er peget på muligheden for at differentiere funktionen på de eksisterende arbejdsmedicinske afdelinger, har DASAM's bestyrelse vurderet, at der er behov for at uddybe og konkretisere hvad der ligger i tankerne om ekspertfunktionerne. DASAM's bestyrelse har derfor nedsat en arbejdsgruppe med udgangspunkt i den arbejdsgruppe, som udarbejdede udkastet til regionsnotatet. Denne arbejdsgruppe har holdt to møder, og arbejdet har resulteret i et skriftligt debatoplæg, som

Jens Peter Bonde (formand)
Arbejdsmedicinsk Klinik
Århus Sygehus, NBG
Århus Universitetshospital

email: jpbond@as.aaa.dk

Vivi Schlünssen (sekretær)
Afd. for Miljø- og Arbejdsmedicin
Institut for Folkesundhed
Aarhus Universitet

email: vs@mil.au.dk

fremlægges mhp. diskussion på generalforsamlingen, under bestyrelsens beretning.

Evidensbaseret arbejdsmedicin

Det er en vigtig opgave for DASAM som videnskabeligt selskab at virke for at styrke den videnskabelige forandring af klinisk arbejdsmedicin og at bidrage til åbne, evidensbaserede kriterier for diagnostik af arbejdsbetingede sygdomme. Det var med det udgangspunkt, at DASAM's videnskabelige komité i 2004 indgik en aftale med Arbejdsskadestyrelsen om principperne for udarbejdelse af arbejdsmedicinske referencedokumenter. Det var hensigten at bidrage til udgivelse af autoritative dokumenter som forener videnskabelige udredninger på et højt niveau med højst mulig grad af konsensus blandt toneangivende, videnskabelige kredse. Der er i regi af DASAM's videnskabelige Komité udarbejdet en serie kriteriedokumenter, og så vidt DASAM er orienteret, er disse blevet særdeles positivt modtaget af Arbejdsskadestyrelsen og andre interessenter. Det er derfor med stor beklagelse, at vi nu desværre må konstatere at den fremgangsmåde, som Selskabet har foreslået, baseret på en bredt og internationalt sammensat videnskabelig komité, ikke harmonerer med Beskæftigelsesministeriets krav om konkurrence ved udbud om offentlige midler. Mulighederne for at opfylde målsætningen ad andre veje i snævert dansk regi er formentlig meget begrænsede. Det er en mulighed at undersøge interessen for kriteriedokumenter af denne autoritative karakter på nordisk og eventuelt europæisk plan. Der henvises i øvrigt til redegørelsen fra den videnskabelige komité.

Arbejdsmedicinsk rådgivning

DASAM's bestyrelse har rettet henvendelse til Arbejdstilsynet vedrørende vejledning om gravides arbejdsmiljø og har bidraget væsentligt med faglige input i forbindelse med Arbejdstilsynets revision af vejledningen. Bestyrelsen har påpeget, at rådgivning og vejledning af gravide mht. arbejdsmiljørisici i praksis foregår ved de arbejdsmedicinske afdelinger, som gennem årene har opsamlet betydelig ekspertise på dette felt, og at der på flere områder har udviklet sig en diskrepans mellem den rådgivning, der gives ved de arbejdsmedicinske afdelinger, og vejledningens i nogle tilfælde rigoristiske regler, som eksempelvis på det ergonomiske område. Der er sket en opblødning, så den kommende vejledning harmonerer bedre med rådgivningspraksis ved de arbejdsmedicinske afdelinger. Bestyrelsen har overfor Arbejdstilsynet peget på, at det vil være formålstjenligt ved fremtidige revisioner at afsætte ressourcer til arbejdsmedicinsk ekspertise, idet Arbejdstilsynet ikke længere råder over medicinsk ekspertise på dette felt.

I forbindelse med EU's direktiv om helbredsundersøgelser i forbindelse med natarbejde, opstod et behov for ensartede retningslinier, hvorfor DASAM nedsatte et udvalg, som har udarbejdet en klaringsrapport, der er udkommet på Lægeforeningens forlag. Udgivelsen er finansieret af de arbejdsmedicinske afdelinger i Region Midt samt af DASAM. Det er håbet, at rapporten med sin gennemgang af den aktuelle viden om helbreds-mæssige konsekvenser af natarbejde som præmis for udarbejdelse af retningslinier for helbredsundersøgelser, kan have bidraget til både mere ensartede og evidensbaserede tiltag. Mange, både i og udenfor Selskabets rækker, har bidraget til klaringsrapporten, som forhåbentlig ikke er den sidste af slagsen.

DASAM har fra starten optrådt aktivt med arbejdsmedicinsk rådgivning i den i offentligheden rejste tandklinikassistent-sag, men må desværre konstatere, at det fortsat ikke er lykkedes at få etableret et godt og tillidsfuldt samarbejde med HK-Privat om disse spørgsmål. HK-Privat har sidst på efteråret 2007 udgivet en rapport, hvori der rejses kritik af arbejdsmedicinernes

indsats på feltet, og i en henvendelse til Folketingets Sundhedsudvalg og Arbejdsmarkedsudvalg er der rejst krav om at, man ser nærmere på arbejdsmedicinernes rolle i samfundet i det hele taget. Foranlediget heraf har DASAM's bestyrelse rettet henvendelse til de to folketingsudvalg med en kort redegørelse (brev vedlagt). Sundheds- og Beskæftigelsesministeren har i et svar til folketingsudvalgene ikke anfægtet arbejdsmedicinernes faglige kompetence eller rolle i sagen. Senest har en repræsentant fra Selskabet for Danske Neuropsykologer i et TV-indslag rejst kritik af de arbejdsmedicinske, kliniske undersøgelser landet over og fremført det synspunkt, at der burde have været udført neuropsykologiske undersøgelser i stort omfang. DASAM har rettet henvendelse til Selskab for Danske Neuropsykologer og har forstået, at dette synspunkt ikke deles af selskabets formand, Steffen Malik, som har udtrykt ønske om samarbejde med DASAM, hvilket bestyrelsen ser positivt på. I mellemtiden har overlæge Jesper Bælum, Arbejdsmedicinsk Klinik, Odense, udarbejdet en særdeles grundig, opdateret oversigt over hvad der vides om senfølger efter lavdosis-udsættelse for kviksølv, og det er bestyrelsens vurdering, at der er fuld overensstemmelse mellem Selskabets udmeldinger i forskellig sammenhæng, de arbejdsmedicinske afdelingers undersøgelser og Bælum-rapportens konklusioner. Selskabet er repræsenteret ved overlæge Peter Jakobsen i Beskæftigelsesministeriets udvalg, som følger beskæftigelsesministerens 5-punkts plan, og der er løbende tæt kontakt mellem Peter Jakobsen og bestyrelsen.

Arbejdsmedicinsk, europæisk selskab

Det tyske selskab for miljø- og arbejdsmedicin (DGAUM) har ved professor Bauer, Arbejds miljøinstituttet i Hamborg, taget initiativ til etablering af et europæisk arbejds- og miljømedicinsk selskab. Bestyrelsesformanden har på DASAM's vegne deltaget i et møde i Hamborg, hvor spørgsmålet har været drøftet. Der er i de fleste europæiske lande nationale arbejds- og miljømedicinske videnskabelige selskaber, og det virker naturligt – ligesom indenfor andre specialer – at etablere en paraplyorganisation, som på europæisk niveau samler de europæiske selskaber. Der har været udtrykt tilslutning til denne tanke fra 11 af 12 selskaber, uden at det dog fremgår om de store toneangivende, arbejdsmedicinske selskaber, som det engelske, italienske og franske samt de nordiske, bakker op om idéen. Ved Hamborg-mødet udtryktes betænkelighed fra UEMS-repræsentanter, som fandt at et europæisk selskabs aktiviteter ville overlappe med UEMS-aktiviteterne, og andre var bekymrede for at parallelaktiviteter i ICOH-regi og i et nyt selskabs regi ville kunne udtynde effekten og forvirre. Meget vil afhænge af, hvorledes de største arbejdsmedicinske selskaber stiller sig til tanken. Der er nedsat en arbejdsgruppe, hvori også DASAM deltager, mhp. at undersøge disse præmisser nærmere. DASAM har indtil videre udtrykt positiv interesse for sagen.

Task force

Som en udløber af bl.a. tandklinikassistent-sagen har bestyrelsen igen drøftet behovet for at etablere en særskilt arbejdsmedicinsk task force, som er gearret til på landsplan med ultrakort varsel at stille op og sørge for maksimal koordinering af initiativer indadtil og udadtil. Forslaget har været drøftet ved de sidste generalforsamlinger i DASAM, og der har overvejende været stemning for at fastholde at det er bestyrelsens opgave at koordinere sådanne aktiviteter og eventuelt nedsætte arbejdsgrupper. Præmisserne er imidlertid ændret nu, hvor de arbejdsmedicinske afdelinger i stadig højere grad samles på regionalt niveau. Bestyrelsen har derfor foreslået at man blandt de ledende overlæger drøfter nedsættelse af en task force i det regi med en repræsentant for DASAM's bestyrelse. Der er nu i hver af de 5 regioner udpeget en repræsentant og task force gruppen indkaldes i nærmeste fremtid.

Jens Peter Bonde (formand)
Arbejdsmedicinsk Klinik
Århus Sygehus, NBG
Århus Universitetshospital

email: jpbond@as.aaa.dk

Vivi Schlünssen (sekretær)
Afd. for Miljø- og Arbejdsmedicin
Institut for Folkesundhed
Aarhus Universitet

email: vs@mil.au.dk

DRG

DRG-registrering er i stigende omfang ved at blive fundamentet for budgetterne, også ved de arbejdsmedicinske afdelinger. Der er gjort et stort arbejde i Selskabets DRG-udvalg med henblik på udarbejdelse af ensartede og praktiske retningslinier for DRG-registrering. Selskabets bestyrelse har rettet henvendelse til de ledende overlæger og gjort opmærksom på behovet for yderst disciplineret DRG-registrering, hvorunder eksempelvis projektpatienter og arbejdsmedicinske speciallægeerklæringer ikke indgår i DRG-regnskabet, fordi det vil medføre en urimelig skævvridning af systemet, som ingen i sidste ende kan være interesseret i. Bestyrelsen skal derfor endnu en gang opfordre til at man nøje iagttager de retningslinier, som er udmeldt fra DRG-udvalget vedrørende registreringspraksis.

Andre sager

Sven Viskum har repræsenteret selskabet ved et møde arrangeret af LO om de arbejdsmedicinske klinikers fremtid i de nye regioner. Det var et meget positivt møde, hvor der generelt blev udtrykt stor tilfredshed med arbejdet på de arbejdsmedicinske klinikker fra både LO og arbejdsgiverrepræsentanter, og der var generelt stor respekt om det høje faglige niveau, der er indenfor arbejdsmedicinen.

Jens Peter Bonde har repræsenteret Selskabet ved et indlæg om arbejdsmedicinens fremtid ved den årlige arbejdsmiljøkonference i Odense. JPB har også repræsenteret Selskabet ved professor Philippe Grandjean's 25 års jubilæum ved Syddansk Universitet og ved vores svenske søsterselskabs 100 års jubilæum ved lægedagen i Stockholm i november 2007.

Thora Brendstrup har repræsenteret Selskabet ved en stand på arbejdsmiljøkonferencen 2007.

På bestyrelsens vegne

Århus, den 19.03.2008

Jens Peter Bonde

C:\Documents and Settings\Thora\Dokumenter\DASAM\07 DASAM årsberetning 2007.doc

Jens Peter Bonde (formand)
Arbejdsmedicinsk Klinik
Århus Sygehus, NBG
Århus Universitetshospital

email: jpbond@as.aaa.dk

Vivi Schlünssen (sekretær)
Afd. for Miljø- og Arbejdsmedicin
Institut for Folkesundhed
Aarhus Universitet

email: vs@mil.au.dk